

Metodologia de organizare și derulare a activităților de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională a deținuților, în sistemul administrației penitenciare, din 03.06.2021

În vigoare de la 18 iunie 2021

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 611 din 18 iunie 2021. Formă aplicabilă la **23 iunie 2021**.

CAPITOLUL I Considerații generale

Art. 1. - Activitățile de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională a persoanelor private de libertate sunt parte a demersurilor educative derulate pe parcursul executării pedepselor privative de libertate.

Art. 2. - (1) Pentru buna desfășurare a activităților de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională, în fiecare unitate subordonată Administrației Naționale a Penitenciarelor este desemnată o persoană din cadrul serviciului/biroului educație, responsabilă de organizarea acestor demersuri.

(2) În situații temeinic justificate, cu aprobarea directorului unității, persoana poate fi desemnată din cadrul altei structuri.

Art. 3. - La nivelul Direcției reintegrare socială sunt desemnați doi specialiști responsabili cu gestionarea informațiilor și elaborarea direcțiilor de acțiune în organizarea activităților de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională.

Art. 4. - (1) Activitățile de informare, consiliere profesională și mediere a muncii se organizează de către unitatea subordonată Administrației Naționale a Penitenciarelor în colaborare cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă.

(2) Cursul de formare profesională se organizează în colaborare cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă, prin centrele de formare profesională proprii din subordinea acestora, prin centrele regionale de formare profesională a adulților, din subordinea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și prin furnizorii de servicii de formare profesională autorizați, în condițiile legii.

Art. 5. - (1) Costurile pentru organizarea activităților de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională pentru persoanele private de libertate pot fi acoperite în condițiile art. 66 alin. (4) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și art. 92 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Persoanele private de libertate, începând cu finalul perioadei de carantină și până la ultima zi de executare a pedepsei ori a măsurii educative sau până la data la care sunt propozabile pentru liberare condiționată ori pentru înlocuirea internării cu măsura asistării zilnice, pot urma un program de formare profesională organizat de agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, cheltuielile necesare formării fiind suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Costurile aferente organizării unui curs de formare profesională pot fi suportate din resursele bugetare aparținând unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă din raza de dispunere a unității subordonate

Administrației Naționale a Penitenciarelor nu dispune de fonduri necesare organizării cursului de formare profesională, situație care trebuie confirmată de aceasta printr-o comunicare scrisă;

b) analiza nevoilor de educație a evidențiat necesitatea derulării cursului de formare profesională;

c) cursul de formare profesională reprezintă o prioritate, raportat la demersurile de reintegrare socială planificate la nivelul unității;

d) demersul răspunde priorităților strategice stabilite la nivelul sistemului penitenciar.

(4) Cursurile de formare profesională prevăzute la [alin. \(3\)](#) se organizează cu încadrare în fondurile aprobate prin bugetul unității cu această destinație, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind achizițiile publice cu acordul directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, pe baza notei de fundamentare transmise de unitate și a analizei de specialitate efectuate de Direcția reintegrare socială.

(5) În cuprinsul notei de fundamentare prevăzute la [alin. \(4\)](#) se va regăsi în mod obligatoriu analiza efectuată la nivelul unității de către structura de reintegrare socială, cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute la [alin. \(3\)](#).

(6) Pe durata executării pedepsei, o persoană privată de libertate poate participa o singură dată la un curs de formare profesională organizat în condițiile [alin. \(3\)](#).

Art. 6. - (1) Administrația Națională a Penitenciarelor încheie și reactualizează periodic protocoale de colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

(2) Administrațiile unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor întreprind demersuri pentru încheierea protocoalelor de colaborare cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă, precum și cu alți furnizori de formare profesională acreditați, în vederea stabilirii condițiilor concrete de organizare și desfășurare a activităților de informare și consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională a persoanelor condamnate.

(3) Protocoalele de colaborare vor conține în mod explicit informații cu privire la activitățile desfășurate, perioada, locația, criteriile de selecție a cursanților, obligațiile părților, instructajul privind domeniul sănătății și securității în muncă, norme și reguli ce trebuie respectate pe toată durata colaborării.

Art. 7. - (1) Activitățile de informare, consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională se desfășoară în conformitate cu prevederile [art. 2](#) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției [nr. 1.322/C/2017](#).

(2) Includerea persoanelor condamnate în activități de informare, consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională se face în baza recomandărilor consemnate în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică.

(3) Includerea persoanelor condamnate în activități de informare, consiliere profesională, de mediere a muncii și formare profesională se poate face și în urma revizuirii Planului individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică.

CAPITOLUL II

Informarea, consilierea profesională și medierea muncii

Art. 8. - (1) În unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor se desfășoară activități de informare, consiliere profesională și mediere a muncii cu persoanele private de libertate.

(2) Activitățile de informare, consiliere profesională și mediere a muncii pot fi derulate în interiorul sau exteriorul unității de detenție, potrivit dispozițiilor legale referitoare la regimurile de executare a pedepselor privative de libertate.

(3) Personalul specializat din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă sau al furnizorilor de servicii din

sectorul public sau privat, acreditați, care încheie cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă contracte, desfășoară activități de informare, consiliere profesională și mediere a muncii.

(4) Personalul de reintegrare socială asigură selecția persoanelor private de libertate participante la activitățile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și pune la dispoziție, după caz, spațiul corespunzător pentru desfășurare.

Art. 9. - Activitățile de informare și consiliere profesională, precum și de mediere a muncii se organizează periodic, lunar sau trimestrial, în colaborare cu reprezentanții agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, în funcție de disponibilitatea acestora și resursele existente la nivelul penitenciarului.

Art. 10. - (1) Activitatea de informare a persoanelor private de libertate se realizează de către personalul abilitat și acreditat în acest sens, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Consilierea profesională a persoanelor private de libertate se realizează de către consilieri de orientare a carierei din cadrul agenției județene pentru ocuparea forței de muncă.

(3) Serviciile de mediere a muncii sunt acordate de către personalul abilitat și acreditat al agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă.

(4) În situații temeinic justificate sau în cadrul proiectelor cu finanțare europeană, activitățile de informare, consiliere profesională și mediere a muncii se pot desfășura și de către alți specialiști, în condițiile legii, în funcție de nevoile identificate.

Art. 11. - (1) Activitățile de informare, consiliere profesională și mediere a muncii se desfășoară în baza unui proiect de activitate aprobat de directorul unității.

(2) La finalizarea activității, după completarea datelor în aplicația informatică, persoanele participante obțin credite, în condițiile prevăzute în proiectul de activitate.

CAPITOLUL III Formarea profesională

Art. 12. - Formarea profesională a persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate se organizează prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare sau specializare, definite conform art. 8 [alin. \(3\)](#) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. - În unitățile de detenție se organizează cursurile de formare profesională, pentru care se eliberează certificate de absolvire și certificate de calificare, pe niveluri, potrivit [art. 7](#) din Metodologia de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 353/5.202/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. - (1) Cursurile de formare profesională se adresează persoanelor condamnate definitiv la executarea pedepsei cu închisoarea, celor condamnate la detențiune pe viață, precum și persoanelor sancționate cu o măsură educativă privativă de libertate.

(2) Minorii care au împlinit vârsta de 16 ani, aflați în custodia locurilor de deținere și care sunt înscriși la cursurile școlii de arte și meserii sau la cele ale unui liceu tehnologic, pot beneficia de cursuri de calificare, la cerere, cu aprobarea directorului centrului, în condițiile stabilite de lege privind durata normală a zilei de lucru și intervalul de timp alocat activităților.

Art. 15. - Cursurile de formare profesională sunt constituite, de regulă, din grupe formate din maximum:

- a) 28 de persoane pentru pregătirea teoretică;
- b) 14 persoane pentru pregătirea practică.

Art. 16. - (1) În funcție de regimul de executare a pedepsei privative de libertate, participanții pot desfășura cursul de formare profesională în interiorul sau exteriorul locului de deținere.

(2) Cursurile de formare profesională a persoanelor condamnate se desfășoară în spații special amenajate, din cadrul unităților de detenție sau ale furnizorilor acreditați de formare profesională, după cum urmează:

- a) în cluburi sau săli de clasă;
- b) în atelierele de reparații, întreținere, agricole ale unităților penitenciare;
- c) în gospodăriile agrozootehnice ale unităților de detenție;
- d) în ateliere de producție bugetară, în funcție de capacitate și dotările existente;
- e) în structurile de economie socială;
- f) în cadrul atelierelor și halelor de producție, reparație, aparținând centrelor de formare profesională din subordinea agențiilor teritoriale, centrelor regionale de formare profesională a adulților din subordinea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și furnizorilor de formare profesională autorizați în condițiile legii.

Art. 17. - (1) În măsura posibilităților, persoanele participante la cursul de formare profesională, pe durata desfășurării acestuia și până la absolvire, vor executa pedeapsa în unitatea de detenție organizatoare.

(2) Persoanele care, din motive neimputabile acestora, au întrerupt participarea la cursul de formare profesională pot continua cursul în măsura în care există acordul furnizorului de formare profesională cu privire la posibilitatea finalizării activității.

(3) În situația transferului într-o altă unitate, persoanele înscrise la un curs de formare profesională, care nu au finalizat sau nu au susținut examenul de absolvire, pot solicita transferul în unitatea organizatoare, până la finalizarea sau, după caz, susținerea examenului de absolvire, în măsura în care există acordul furnizorului de formare profesională cu privire la posibilitatea încheierii activității.

(4) Persoanele care, din motive imputabile acestora, au întrerupt frecventarea cursurilor de formare profesională sunt excluse de la activitate, aspect care este consemnat în documentația specifică și în aplicația informatică.

(5) În situații temeinic justificate, persoanele condamnate pot fi transferate la unități care organizează cursuri de formare profesională, la cerere sau cu acordul acestora.

(6) În analiza solicitărilor de transfer în vederea participării și absolvirii unor cursuri de formare profesională se vor avea în vedere următoarele: situația juridică, regimul de executare, conduita, nivelul de studii, calificările anterioare, tipul cursului organizat, profilul unității penitenciare.

SECȚIUNEA 1

Selecția și înscrierea deținuților la cursurile de formare profesională

Art. 18. - (1) Furnizorul de formare profesională autorizat comunică coordonatorului sectorului reintegrare socială toate datele necesare realizării selecției, înscrierii participanților și organizării activității.

(2) Selecția deținuților se realizează de către persoana desemnată ca responsabil, la nivelul unității subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, ținând-se cont de nevoile și recomandările consemnate în documentația specifică, arile prioritare de intervenție, de conduita deținutului pe parcursul executării pedepsei și de condițiile transmise de furnizorul de formare autorizat.

(3) Selecția deținuților în vederea participării la cursuri de formare profesională cu finanțare europeană se realizează în funcție de condițiile prezente în specificațiile tehnice ale proiectului.

(4) Prevederile [alin. \(2\)](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul selecției deținuților în vederea participării la cursuri de formare profesională suportate din bugetul unității.

(5) Selecția deținuților la cursuri de formare profesională se realizează cu avizul directorului adjunct reintegrare socială și al directorului adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar.

Art. 19. - (1) Înscrierea deținuților la cursuri de formare profesională se poate realiza în intervalul de timp

prevăzut la art. 5 alin. (2), pe bază de cerere scrisă, aprobată de directorul locului de deținere.

(2) Înscrierea deținuților la cursurile de formare profesională se realizează în condițiile prezentării actelor de studii, eliberate în conformitate cu prevederile legii.

(3) În situații temeinic justificate, la cererea deținutului, personalul de reintegrare socială poate face demersuri pentru obținerea actelor de studii necesare înscrierii la cursurile de formare profesională, de la instituțiile emitente.

Art. 20. - (1) Pentru înscrierea la cursurile de formare profesională, deținuții trebuie să prezinte următoarele acte:

- a) carte de identitate, în copie și original;
- b) certificatul de naștere, în copie și original;
- c) certificatul de căsătorie, în copie și original, după caz;
- d) dovada absolvirii studiilor, adevărinițe, foi matricole, diplome.

(2) În vederea înscrierii la cursul de formare profesională, pe lângă documentele sus-menționate, este necesar și avizul medicului unității, care va preciza dacă deținutul "este/nu este în evidență cu boli cronice, neuropsihice sau infectocontagioase" și/sau este "clinic sănătos la data examenului medical".

Art. 21. - Deținuții cu cetățenie străină pot solicita înscrierea la cursurile de formare profesională, derulate în limba română sau într-o limbă de circulație internațională, dacă fac dovada nivelului de studii, prin diplome echivalate de către Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor.

Art. 22. - (1) La cursurile de formare profesională pot fi înscrise și persoanele private de libertate care desfășoară activități lucrative, fără a se depăși durata normală a zilei de lucru.

(2) Persoanele private de libertate pot desfășura activități lucrative și cursuri de formare profesională, însă nu în același interval de timp.

SECȚIUNEA a 2-a

Organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională

Art. 23. - În planificarea anuală a activității, șeful serviciului/biroului educație va avea în vedere organizarea și desfășurarea a cel puțin unui curs de formare profesională.

Art. 24. - (1) Structura unui curs de formare profesională, precum și condițiile de participare sunt stabilite de către furnizorul de formare profesională.

(2) Orarul activităților de formare profesională se stabilește de comun acord cu furnizorul de formare și se aprobă de către directorul unității.

Art. 25. - (1) Accesul reprezentanților furnizorilor de formare profesională acreditați în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor se realizează în conformitate cu prevederile titlului III cap. II din Regulamentul privind siguranța locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 4.800/C/2018.

(2) Administrația locului de deținere dispune măsurile ce se impun pentru instruirea lectorilor desemnați de furnizorul de formare profesională, cu privire la specificul populației încarcerate, al activităților din unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și regulile ce trebuie respectate pe linia siguranței deținerii.

(3) În cazul în care se înregistrează evenimente negative, determinate de încălcarea reglementărilor legale de către reprezentanții furnizorului de formare profesională, se poate dispune interzicerea accesului în unitatea de detenție, în condițiile legii, cu informarea furnizorului de formare profesională.

Art. 26. - (1) Persoana desemnată să coordoneze activitatea de formare profesională stabilește, împreună cu furnizorul de formare profesională, un regulament al desfășurării activităților, încălcarea acestuia putând

conduce la excluderea persoanelor private de libertate de la activitatea de formare profesională.

(2) Regulamentul, expus în sala de curs, este adus la cunoștința persoanelor înscrise la cursurile de formare profesională, pe bază de semnătură.

(3) În cazul săvârșirii de abateri foarte grave sau fapte care pot întruni elementele constitutive ale unei infracțiuni, pentru a asigura condițiile de siguranță și legalitate a executării pedepselor privative de libertate, directorul locului de deținere poate dispune suspendarea sau excluderea persoanei condamnate de la cursul de formare profesională.

Art. 27. - (1) Prezența persoanelor private de libertate la orele de curs este consemnată de către furnizorul de formare profesională și monitorizată de către persoana desemnată cu formarea profesională.

(2) Dacă numărul absențelor nemotivate depășește 10% din totalul orelor prevăzute în programa de pregătire, cursantul va fi exmatriculat, fără a mai avea dreptul de a urma un curs gratuit, și este obligat să restituie cheltuielile de școlarizare efectuate până la data exmatriculării sale, cu aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 37 alin. (6) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 28. - (1) La absolvirea cursului de formare profesională prin examen, participanții primesc, după caz:

a) certificat de absolvire pentru cursuri și stagii de inițiere, precum și pentru cursuri și stagii de perfecționare sau de specializare;

b) certificat de calificare pentru cursuri de calificare sau recalificare și pentru ucenicie la locul de muncă.

(2) Certificatele de calificare profesională sau de absolvire cu recunoaștere națională se eliberează însoțite de suplimentul descriptiv al certificatului.

(3) Certificatul de calificare sau absolvire se va înmâna persoanei private de libertate pe bază de semnătură, iar o copie a acestuia se va clasa în dosarul de educație și asistență psihosocială, împreună cu semnătura de primire a originalului.

(4) La cererea deținutului, certificatul de calificare sau absolvire se va clasa la dosarul individual și va fi remis acestuia, odată cu actele de identitate, la data liberării din așezământul de detenție.

Art. 29. - (1) Participanții care nu se prezintă la examenul de absolvire sau nu îl promovează primesc o adeverință de participare la cursul de formare profesională, eliberată de furnizorul de formare profesională, în baza căreia se pot înscrie pentru susținerea unui alt examen de absolvire, în aceleași condiții.

(2) În această situație, participarea la cursul de formare profesională nu se creditează decât la absolvire.

Art. 30. - (1) Absolvenții unui curs de formare profesională, finalizat cu certificat de calificare, beneficiază de zile considerate a fi executate din pedeapsa privativă de libertate.

(2) Situația elaborată de furnizorul de formare profesională, cu privire la absolvenții cursului de calificare profesională, se înaintează structurii de organizare a muncii, în vederea acordării zilelor considerate a fi executate din pedeapsa privativă de libertate, în condițiile legii.

Art. 31. - După absolvirea cursurilor de formare profesională de inițiere, calificare, recalificare, specializare, perfecționare și completarea datelor în aplicația informatică, absolvenților li se va acorda numărul de credite aferent.

Art. 32. - (1) Responsabilul activității de formare profesională desemnat la nivelul unității subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor va înainta, pe adresa de poștă electronică a Direcției reintegrare socială, atât la începerea, cât și la finalizarea fiecărui curs de formare profesională, datele privind organizarea și numărul participanților la activitate.

(2) Responsabilul activității de formare profesională comunică lunar agențiilor teritoriale date cu privire la persoanele private de libertate care vor fi puse în libertate în perioada imediat următoare.

(3) În cazul centrelor de detenție și centrelor educative, educatorul sau asistentul social completează un raport

social personalizat ce va fi transmis agenției județene pentru ocuparea forței de muncă și serviciului de probațiune din unitatea administrativ-teritorială în care își are domiciliul persoana internată.

(4) Responsabilul activității de formare profesională va avea în vedere informarea deținuților incluși în programul de pregătire pentru liberare cu privire la faptul că beneficiază, în mod gratuit, de servicii de formare profesională, o singură dată, pentru fiecare perioadă în care se află în căutarea unui loc de muncă, în condițiile în care se înregistrează personal, după liberare, în cadrul serviciilor publice de ocupare, respectiv al punctelor de lucru teritoriale ale agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă.

Art. 33. - Anual, fiecare unitate de detenție va transmite agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă propunerile de cursuri de formare profesională, pentru a fi incluse, după caz, în planul național de formare profesională pentru anul următor, iar în situația în care unitatea penitenciară are în custodie și femei care pot fi avute în vedere pentru organizarea unui curs de formare profesională, vor fi transmise propuneri care să cuprindă și programe specifice acestei categorii.

Art. 34. - Documentele referitoare la formarea profesională a deținuților elaborate și aflate în gestiunea reprezentanților administrației penitenciare fac obiectul activităților de control și constituie un criteriu de evaluare a performanței persoanei desemnate și a șefilor săi ierarhici.